

SKALSKI Dariusz W.

Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego m. Gdańsk, Polska
 Narodowy Uniwersytet Gospodarki Wodnej i Wykorzystania Zasobów Naturalnych m. Równe, Ukraina

<https://orcid.org/0000-0003-3280-3724>

dariuszskalski60@gmail.com

KOWALSKI Damian

Pomorska Szkoła Wyższa m. Starogard Gdański, Polska
 Lwowski Państwowy Uniwersytet Kultury Fizycznej m. Lwów, Ukraina

<https://orcid.org/0000-0002-4083-5710>

TSYHANOVSKA Nataliia

Charkowska Państwowa Akademia Kultury, m. Charków, Ukraina

<https://orcid.org/0000-0001-8168-4245>

e-mail: ncyganovskaa@gmail.com

KINDZER Bogdan

Lwowski Państwowy Uniwersytet Kultury Fizycznej m. Lwów, Ukraina

<https://orcid.org/0000-0002-7503-4892>

e-mail: bogdankindzer@ukr.net

KOMAR Ivan

Czerkaski Uniwersytet Narodowy im. Bohdana Chmielnickiego, Czerkasy, Ukraina

<https://orcid.org/0009-0001-0243-2902>

JEDNOSTKA RATOWNICZA JAKO PRZYKŁAD ZARZĄDZANIA PODMIOTEM W RATOWNICTWIE WODNYM

Zarządzanie jednostkami odpowiedzialnymi za ratownictwo wodne jest niezmiernie istotne w kontekście bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych. Celem stowarzyszeń odpowiedzialnych za ratownictwo wodne jest między innymi udzielanie pomocy osobom, które znalazły się w stanie zagrożenia życia, uległy wypadkowi czy też są narażone na utratę zdrowia lub życia na obszarach wodnych i nie tylko. Ponadto organizacje odpowiedzialne za ratownictwo wodne prowadzą działania profilaktyczne mające na celu zwiększenie świadomości w zakresie bezpiecznego wypoczynku nad wodą i zachowania ostrożności podczas uprawiania sportów wodnych. Tematyka pracy oparta jest na zarządzaniu w ratownictwie wodnym na przykładzie Mazurskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego (MOPR). Praca ma na celu zanalizowanie struktury organizacji oraz przyjrzenie się sposobowi działania i funkcjonowania oraz sposobowi zarządzania MOPR-em i przeanalizowanie jaki wpływ mają te czynniki na bezpieczeństwo nad obszarami wodnymi obstawianymi z ramienia patroli Mazurskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego. MOPR działa na podstawie zgody, która została udzielona przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, który jest jednocześnie organem nadzorującym działalność Mazurskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, które jest specjalistycznym stowarzyszeniem kultury fizycznej.

Słowa kluczowe: zarządzanie, pływanie, woda, nauka, podmiot

<https://doi.org/10.31891/pcs.2024.4.20>

Wstęp

Mazurskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe jest polską organizacją zrzeszającą ratowników wodnych na Mazurach [4,17]. Jest to specjalistyczne stowarzyszenie posiadające zasięg ogólnokrajowy. Powstała 10 lutego 1999 roku jako Mazurskie WOPR (MWOPR). MWOPR powstało z połączenia dwóch byłych oddziałów WOPR – Giżyckiego oraz Węgorzewskiego [1, 5, 9]. Po połączeniu funkcjonowały jako jednostka terenowa WOPR. 10 maja 2009 Mazurskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe zostało skreślone z listy członków Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego i funkcjonuje jako samodzielna organizacja opierając się na decyzji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16

lipca 2010. [7, 10, 13] Zmiana nazwy z MWOPR na MOPR nastąpiła W 2011 roku. Natomiast funkcjonowanie Mazurskiego Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe zaczęło się od 17 stycznia 2013 zgodnie z decyzją Ministra Spraw Wewnętrznych Nr 2/2013 z dnia 17 stycznia 2013 roku Mazurskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe uzyskało zgodę na wykonywanie ratownictwa wodnego [16, 19]. Główna siedziba Mazurskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego znajduje się w Giżycku w nowoczesnym Porcie EKOMARINA przy ul. Dąbrowskiego 14a . Miasto znajduje się w województwie warmińsko-mazurskim w północno-wschodniej części kraju [2, 6, 7, 17]. Jest również siedzibą powiatu giżyckiego oraz gminy wiejskiej Giżycko. Liczba mieszkańców

Giżycka wynosi 29,642. Miasto Giżycko nazywane jest żeglarską stolicą Polski. Położone jest między dwoma jeziorami – Niegocinem i Kisajnem. Ponadto miasto jest jednym z głównych portów znajdujących się na szlaku Wielkich Jezior Mazurskich. Giżycko jest definiowane jako ośrodek turystyczny i wypoczynkowy [3, 8, 12].

Cele i sposoby działania Mazurskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego

Można wyróżnić trzy główne cele, do których spełnienia dąży MOPR poprzez swoje działania.

Wyróżniamy następujące [5, 11, 12, 15, 18]:

- prowadzenie działalności profilaktycznej oraz edukacyjnej mającej związek z zachowaniem bezpieczeństwa na obszarach wodnych,
- organizowanie pomocy osobom, które są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia na obszarach wodnych,
- organizowanie pomocy i ratowanie osób, które uległy wypadkowi,
- poniżej zostaną przedstawione sposoby poprzez które MOPR realizuje swoje cele.

W zakresie ratownictwa, bezpieczeństwa oraz profilaktyki:

- nadawanie stopni ratowniczych, wydawanie dokumentów potwierdzających zdobyte uprawnienia oraz określenia uprawnień do prowadzenia działań ratowniczych, w zależności od posiadanych kwalifikacji
- prowadzenie szkoleń oraz doskonalenie umiejętności ratowniczych,
- nauczanie i doskonalenie umiejętności pływania,
- egzaminowanie i wydawanie dokumentów oraz odznak potwierdzających umiejętności pływania,
- krzewienie etyki ratowników wodnych i umacnianie więzi organizacyjnej członków,
- popularyzowanie celów statutowych,
- wymiana doświadczeń i współpraca z pokrewnymi organizacjami,
- prowadzenie działalności sportowej, rekreacyjnej i turystycznej,
- działalność wśród dzieci i młodzieży w zakresie oświaty, wychowania, kultury i sportu,
- prowadzenie działalności profilaktycznej oraz edukacyjnej dotyczącej bezpieczeństwa na

obszarach wodnych i ochrony środowiska wodnego,

- świadczenie usług z zakresu ratownictwa wodnego,
- organizowanie wodnej specjalistycznej służby ratowniczej, w tym gaszenia pożarów obiektów pływających,
- kierowanie, koordynowanie i bezpośrednie prowadzenie działań ratowniczych w ramach ratownictwa wodnego,
- prowadzenie dokumentacji działań ratowniczych, oraz rejestru działań ratowniczych,
- ujawnienie zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych i przekazywanie informacji o tych zagrożeniach właściwej radzie gminy,
- współdziałanie z organami administracji rządowej, samorządowej i innymi podmiotami do obowiązków, których należy zapewnienie bezpieczeństwa i porządku na obszarach wodnych oraz ochrona środowiska wodnego i bezpieczeństwa przeciwpożarowego,
- udział w akcjach ratowniczych podczas zagrożeń powszechnych, katastrof naturalnych czy awarii technicznych na wodach,
- występowanie do właściwych podmiotów o usunięcie zagrożeń lub wstrzymanie eksploatacji obiektów oraz urządzeń wypoczynkowych, rekreacyjnych, turystycznych i sportowych położonych nad wodą,
- wydawanie ekspertyz i opinii w zakresie bezpieczeństwa wodnego.
- wykonywanie przeglądów kąpielisk i pływalni oraz występowanie do organów administracji samorządowej i innych podmiotów o nakazanie usunięcia zagrożeń, jak również o wstrzymanie eksploatacji albo zamknięcie obiektów lub urządzeń,
- opiniowanie sprzętu przydatnego w ratownictwie wodnym.

Problem badawczy

Problematyka pracy oparta jest na zarządzaniu organizacjami zajmującymi się ratownictwem wodnym na przykładzie Mazurskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego. Kolejnym aspektem poruszonym w publikacji jest jakość oraz poziom bezpieczeństwa, który wynika z zarządzania daną organizacją [19]. Celem niniejszej pracy jest obserwacja zarządzaniem MOPR-em i wykazanie poziomu bezpieczeństwa na

obszarach wodnych w gminie Giżycko obstawianych z ramienia MOPR. Autor niniejszej pracy założył 3 pytania oraz 3 hipotezy:

Pytanie nr 1: Czy na obszarze strzeżonym przez ratowników MOPR korzystający z tego obiektu czują się bezpiecznie?

Pytanie nr 2: Czy mieszkańcy powiatu Giżyckiego byli świadkami akcji ratowniczych?

Pytanie nr 3: Jak mieszkańcy powiatu Giżyckiego oceniają poczucie bezpieczeństwa?

Hipoteza nr 1: Najczęstszą przyczyną utonięć jest pływanie pod wpływem alkoholu.

Hipoteza nr 2: Najmniej bezpiecznym obszarem wodnym jest dzika plaża w Giżycku.

Hipoteza nr 3: Ludzie nie mają świadomości, że mogą zostać ofiarami procesu tonięcia.

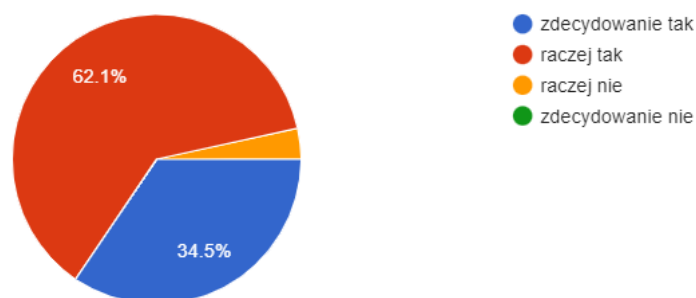
Metodologia badań

W niniejszej pracy zastosowano metodę sondażu diagnostycznego. Sondaż definiowany jest jako badanie opinii publicznej. Metoda sondażu diagnostycznego pozwala na zapoznanie się z opinią publiczną dotyczącą wybranych zagadnień za pomocą kontaktu z respondentem. Przeprowadzony sondaż ma formę gromadzenia odpowiedzi na pytania zadane respondentom.

Narzędziem sondażu diagnostycznego jest ankieta diagnostyczna. Badania mają formę ankiety. Osoby ankietowane to mieszkańcy gminy Giżycko w wieku od 15 lat do 60 lat i więcej. Uczestnicy ankiety zostali zapoznani z celem przeprowadzanych badań. Ankieta składa się z 28 pytań w tym 8 pytań wchodzi w skład metryczki. W ankiecie przeważają pytania zamknięte. Sondaż diagnostyczny (ankieta własnej konstrukcji) została przeprowadzona za pomocą formularza internetowego Google Forms.

Wyniki badań

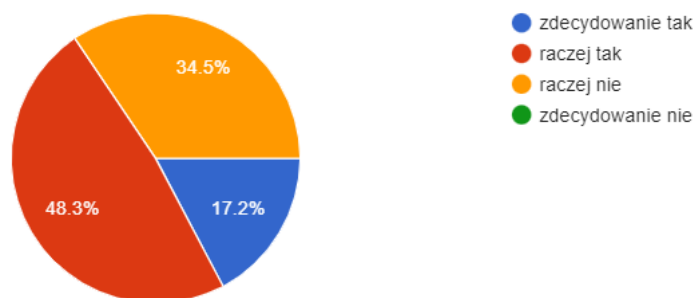
Ankietowani to w 65% mężczyźni i 35 % kobiety w wieku średnim ok 36 lat, gdzie największy przedział (48,3) % wiek 20-29 lat następnie (20,7%) to 30-39 lat o wykształceniu średnim (58,6%). Przeprowadzone badania pozwoliły uzyskać odpowiedzi na pytania zadane przez autorów. Pytania te miały na celu ukazanie aspektów związanych z zarządzaniem MOPR-em i jego wpływem na poziom ratownictwa wodnego i bezpieczeństwa. Osoby biorące udział w badaniu odpowiedziały na każde pytanie. Odpowiedzi na pytania powinny zostać udzielone szczerze, według odczuć i obserwacji, wiedzy oraz własnych przeżytych doświadczeń osób ankietowanych.

Rysunek 1. Czy czuje się Pan(i) bezpiecznie, wypoczywając nad wodą w miejscu swojego zamieszkania

W pierwszym pytaniu ankietowani zostali zapytani o to czy czują się bezpiecznie wypoczywając nad wodą w miejscu swojego zamieszkania. Najwięcej odpowiedzi było na odpowiedź raczej tak (62,1%), następnie na - zdecydowanie tak (34,5%), i raczej nie (3,4%).

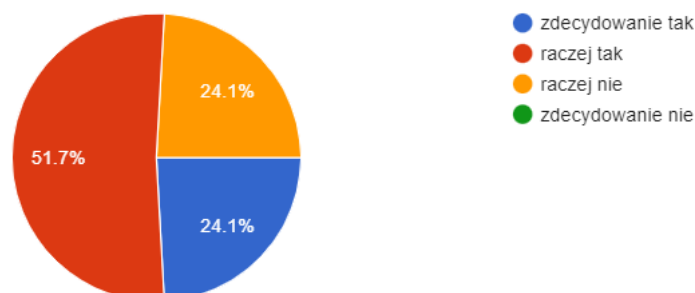
Można wyciągnąć wnioski, że mieszkańcy w większości czują się bezpiecznie wypoczywając w miejscu swojego zamieszkania. Niewielka ilość osób odczuwa niepokój i niepewność wypoczywając nad wodą.

Rysunek 2 Czy obecnie czuje się Pan(i) bezpieczniej niż rok temu?

W kolejnym pytaniu badani zostali zapytani o to czy obecnie wypoczywając nad wodą czują się bezpieczniej niż rok temu. Najwięcej odpowiedzi było twierdzących – raczej tak (48,3%) i zdecydowanie tak (17,2%). Natomiast

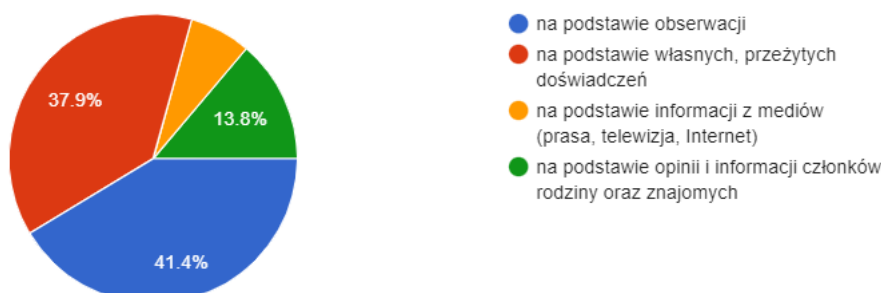
34,5% ankietowanych nie odczuwa wzrostu poziomu bezpieczeństwa. Można wywnioskować, że wzrost bezpieczeństwa jest zauważalny.

Rysunek 3. Czy obecnie czuje się Pan(i) bezpieczniej niż rok temu na obszarze obstawianym przez ratowników MOPR i zarządzanym przez MOPR?

Trzecie pytanie dotyczyło obecnego poczucia bezpieczeństwa na obszarach obstawianych przez ratowników MOPR i zarządzanymi przez MOPR, w porównaniu do

poprzedniego roku. 51% ankietowanych zaznaczyło odpowiedź twierdzącą – raczej tak. 24,1% badanych zaznaczyło odpowiedź zdecydowanie tak i 24,1% raczej nie.

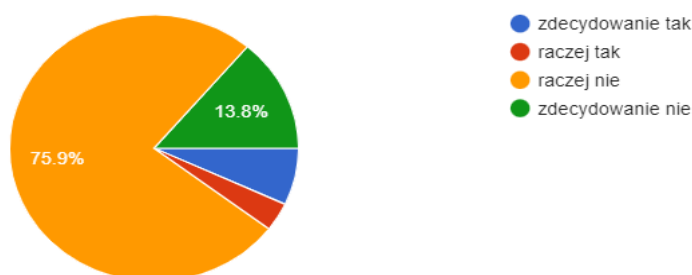
Rysunek 4. Na podstawie czego ocenia Pan(i) stan poczucia bezpieczeństwa w swoim rejonie?

W czwartym pytaniu ankietowani zostali zapytani na podstawie czego oceniają stan poczucia bezpieczeństwa w swoim rejonie. Najwięcej odpowiedzi było na podstawie

własnych, przeżytych doświadczeń (41,4%), kolejną odpowiedzią było – na podstawie własnych obserwacji (37,9%). Kolejną odpowiedzią było czerpanie informacji i ocena

stanu bezpieczeństwa na podstawie opinii i informacji członków rodziny oraz znajomych(13,8%). Najmniej ankietowanych wybrało odpowiedź – na podstawie mediów

(6,9%). Piąte pytanie dotyczyło procesu tonięcia. 89,7% osób odpowiedziało, że nie było ofiarami procesu tonięcia a 10,3% ankietowanych było ofiarami procesu tonięcia.

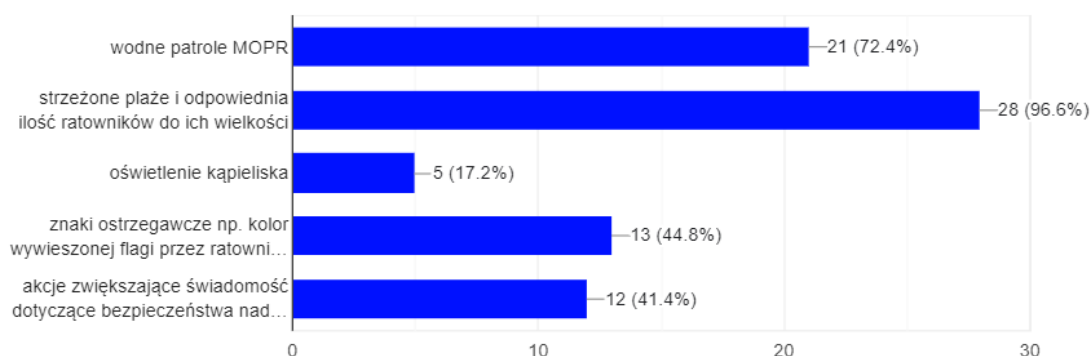

Rysunek 5. Czy obawia się Pan(i), że może zostać ofiarą procesu tonięcia?

Szóste pytanie dotyczyło obaw ankietowanych o możliwości zostania ofiarą procesu tonięcia. 75,9 % ankietowanych zaznaczyło, że raczej nie obawiają się możliwości zostania ofiarą procesu tonięcia. 13,8% ankietowanych zdecydowanie nie obawia się takiej możliwości. Natomiast 3,4%

ankietowanych obawia się a 6,9% ankietowanych zdecydowanie się obawia.

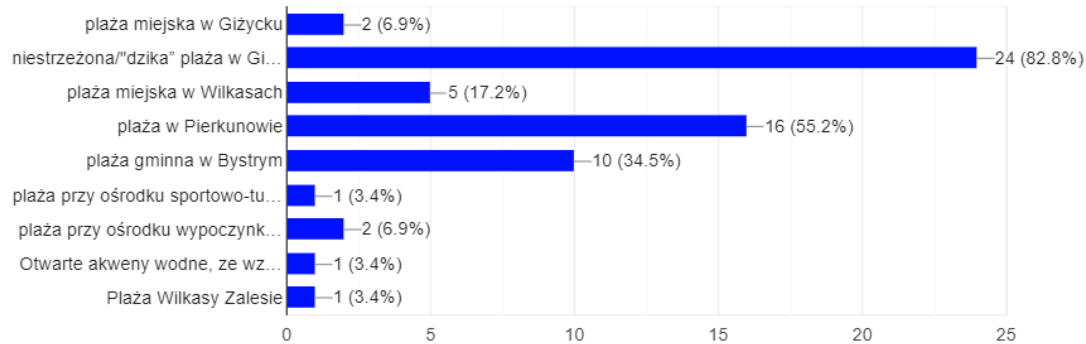
W kolejnym pytaniu ankietowani zostali zapytani czy byli świadkami akcji ratowniczej. 44,8% ankietowanych było świadkami akcji ratowniczej a 56,2% ankietowanych nie.

Rysunek 6. Co Pana(i) zdaniem ma największy wpływ na poczucie bezpieczeństwa nad wodą wśród mieszkańców gminy Giżycko? [można było wybrać maksymalnie 3 odpowiedzi]

Ósme pytanie dotyczyło aspektów mających wpływ na poczucie bezpieczeństwa nad wodą mieszkańców gminy Giżycko. Ankietowanie mieli wskazać maksymalnie 3 odpowiedzi. Strzeżone plaże i odpowiednia ilość ratowników do ich wielkości – ta odpowiedź była najczęściej wybierana (96,6%). Drugim wskazywanym czynnikiem, mającym wpływ na bezpieczeństwo nad wodą były wodne

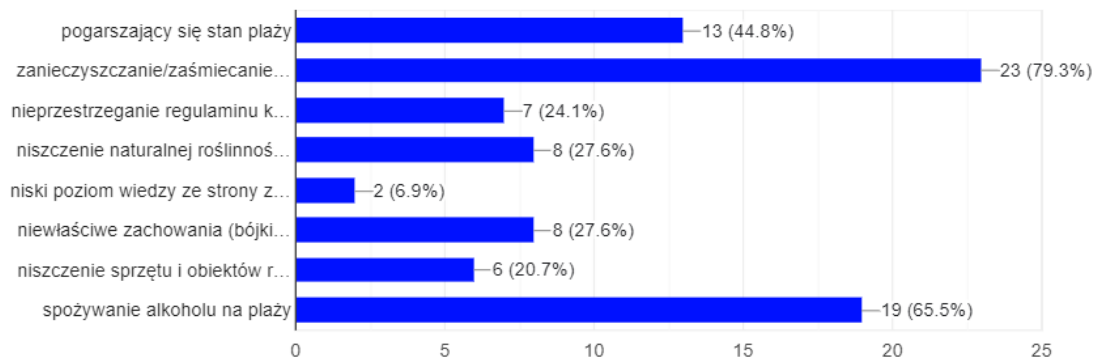
patrole MOPR (72,4%). Ankietowani na trzecim miejscu jako czynnik mający wpływ na bezpieczeństwo wybrali znaki ostrzegawcze np. kolor wywieszonej flagi przez ratownika (44,8%). Kolejną wybieraną odpowiedzią były działania profilaktyczne, zwiększające świadomość dotyczącą bezpieczeństwa nad wodą (41,4%).

Rysunek 7. Które z poniżej wymienionych obszarów wodnych w gminie Giżycko uważa Pan(i) za najmniej bezpieczne? [można było wybrać maksymalnie 3 odpowiedzi]

Dziewiąte pytanie dotyczyło najmniej bezpiecznych obszarów wodnych w gminie Giżycko w opinii ankietowanych. Grupa badawcza mogła wybrać maksymalnie 3 odpowiedzi, w tym mogli wskazać inny niewymieniony obszar wodny. W opinii badanych najmniej bezpiecznym obszarem wodnym w gminie Giżycko jest nieostrzeżona „dzika” plaża w Giżycku (82,8%). Na drugim miejscu ankietowani wskazali plażę w Pierkunowie (55,2%). Na trzecim miejscu znalazła się plaża gminna w Bystrym (34,5%). Natomiast na czwartym miejscu znalazła się plaża miejska w Wilkasach (17,2%). Na piątym

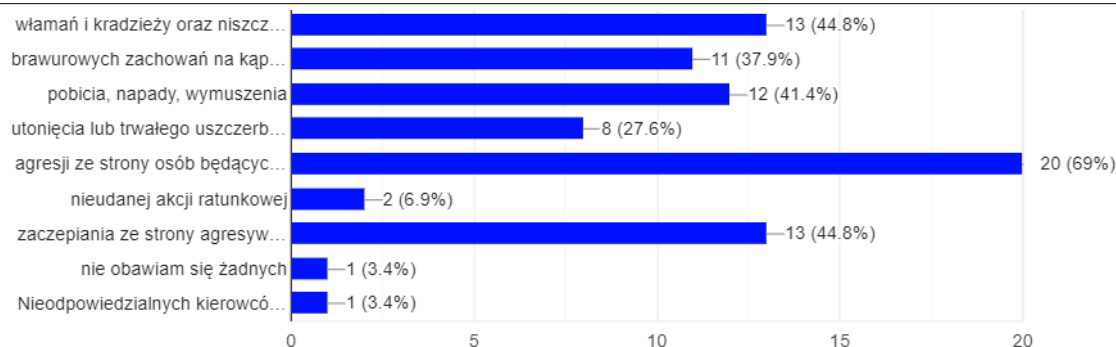
miejscu pod względem ilości zaznaczonych odpowiedzi znalazła się plaża miejska w Giżycku oraz plaża przy ośrodku wypoczynkowym Resort Niegocin. Najmniej odpowiedzi wskazujących na niebezpieczny obszar wodny było na plażę „Zalesie” w Wilkasach oraz na plażę przy ośrodku sportowo-turystycznym AZS Wilkasy. Jeden z ankietowanych dał ogólną odpowiedź dotyczącą bezpieczeństwa nad obszarami wodnymi. Jako najmniej bezpieczny obszar wodny wskazał dowolny akwen. Na ograniczone bezpieczeństwo nad obszarami wodnymi wpływa „brak wyobraźni osób korzystających z wypoczynku nad wodą”.

Rysunek 8. Które z poniżej wymienionych zjawisk uważa Pan(i) za najbardziej problematyczne w okolicy akwenu, z którego Pan(i) najczęściej korzysta? [można było wybrać 3 najważniejsze]

W dziesiątym pytaniu ankietowani zostali zapytani o najbardziej problematyczne zjawiska w okolicy akwenu, z którego najczęściej korzystają. Największym zauważalnym problemem jest zanieczyszczenie/zaśmiecanie plaży (79,3%). Na drugim miejscu w opinii ankietowanych znajduje się spożywanie alkoholu na plaży (65,5%). Na trzecim miejscu wymieniony został pogarszający się stan plaży (44,8%). Na czwartym miejscu wymieniono

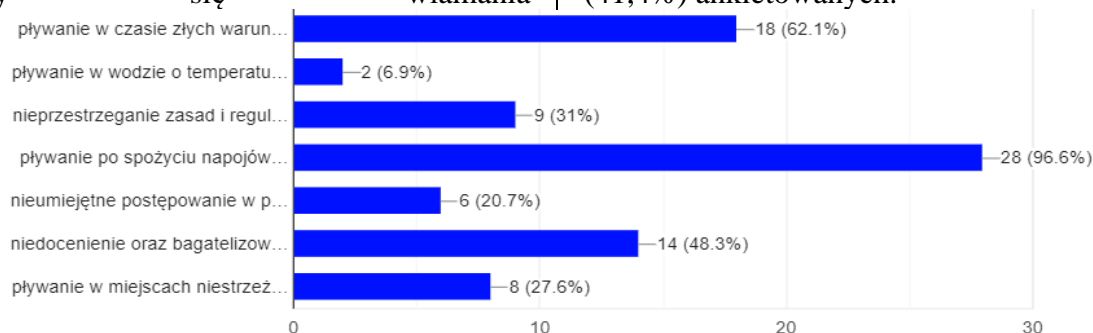
niewłaściwe zachowania takie jak bójki i pobicia (27,6%) oraz niszczenie naturalnej roślinności w okolicach akwenu (27,6%). Na piątym miejscu ankietowani wskazali nieprzestrzeganie regulaminu kąpieliska (24,1%). Na przedostatnim miejscu badani wskazali niszczenie sprzętów i obiektów ratowników wodnych (20,7%). Na ostatnim miejscu ankietowani wskazali niski poziom wiedzy ze strony zastępu ratowniczego (6,9%).

Rysunek 9. Jakich zagrożeń obawia się Pan(i) najbardziej w swoim miejscu zamieszkania? [można było wybrać 3 najważniejsze]

W jedenastym pytaniu badani zostali zapytani jakich 3 zagrożeń obawiają się najbardziej. Jako największe zagrożenie wskazali agresję ze strony osób będących pod wpływem alkoholu (69% badanych). Na drugi miejscu znalazły się włamania

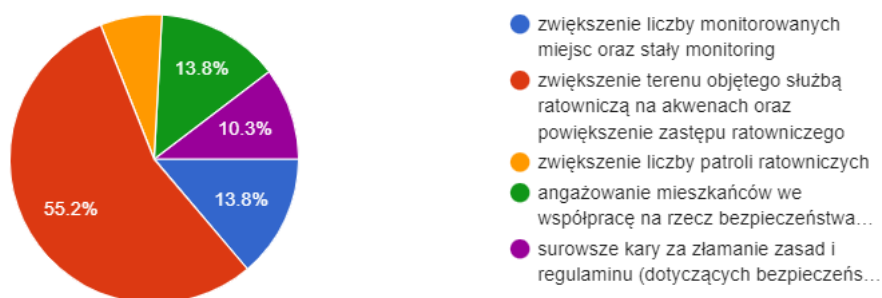
i kradzieże oraz niszczenie mienia (44,8%) wraz z obawami o możliwość zostania zaczepionym przez agresywną grupę (44,8%). Na trzecim miejscu znalazły się obawy związane z pobiciami, napadami i wymuszeniami (41,4%) ankietowanych.

Rysunek 10. Jakie są według Pana(i) najczęstsze przyczyny i okoliczności utonięć? [można było wybrać 3 najważniejsze]

Dwunaste pytanie dotyczyło wskazania najczęstszych przyczyn i okoliczności utonięć według ankietowanych. Jako najczęstszą przyczynę utonięć ankietowani wskazywali pływanie po spożyciu napojów alkoholowych (96,6%). Na drugim miejscu wskazali pływanie w złych warunkach atmosferycznych (62,1%). Następnie wskazali niedoceniecie oraz bagatelizowanie niebezpieczeństw w wodzie (48,3%). Na czwartym miejscu znalazło się

nieprzestrzeganie zasad i regulaminu kąpieliska (31%). Na piątym miejscu znalazła się odpowiedź o pływaniu w miejscach niestrzeżonych lub poza obszarem kąpieliska tzw. open water (27,6%). Kolejno znalazło się nieumiejętne postępowanie w przypadku wyrócenia się jednostki pływającej (20,7%) i pływanie w wodzie o temperaturze mniejszej niż 14°C (6,9%).

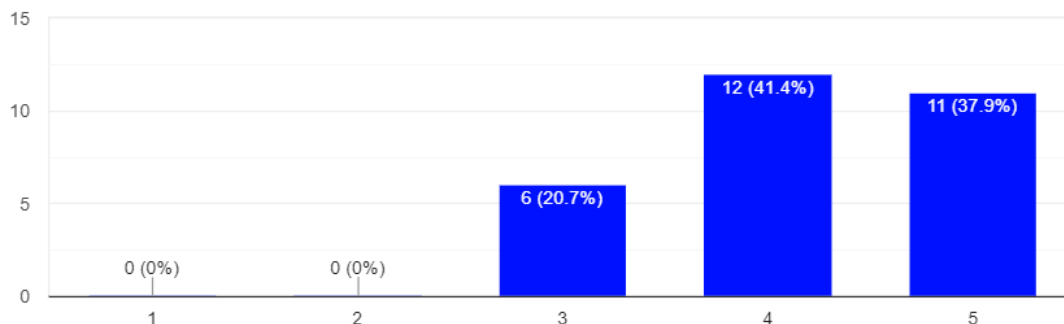

Rysunek 11. Co Pana(i) zdaniem miałyby największy wpływ na zmniejszenie ilości utonięć na terenie akwenów obsługiwanych przez MOPR w gminie Giżycko?

W trzynastym pytaniu ankietowani zostali zapytani o to co ich zdaniem wpłynęłoby na zmniejszenie ilości utonięć na terenach obstawianych przez MOPR w gminie Giżycko. 55,2% ankietowanych stwierdziło, że zwiększenie terenu objętego służbą ratowniczą na akwenach oraz powiększenie zastępu ratowniczego miałyby

wpływ na zmniejszenie ilości utonięć – jest to najczęściej wskazywana odpowiedź.

W czternastym pytaniu ankietowani zostali zapytani czy wypoczywają na kąpieliskach należących do gminy Giżycko. 100% ankietowanych wypoczywa na kąpieliskach należących do tej gminy.

Rysunek 12. Jak ocenia Pan(i) pracę ratowników wodnych na kąpielisku, z którego Pan(i) najczęściej korzysta? [w skali od 1 (źle) do 5 (bardzo dobrze)]

W kolejnym pytaniu ankietowani zostali zapytani o to jak oceniają pracę ratowników wodnych na kąpielisku, z którego najczęściej korzystają. 20,7% ankietowanych oceniło pracę ratowników na kąpielisku, z którego korzystają na 3. 41,4% ankietowanych oceniło pracę ratowników na 4 a 37,9% oceniło ich pracę na 5. Wynika z tego, że praca ratowników jest dobrze postrzegana przez osoby wypoczywające na kąpieliskach strzeżonych.

W pytaniu osiemnastym ankietowani zostali zapytani o to czy liczba ratowników na kąpielisku, z którego najczęściej korzystają, jest wystarczająca. 58,6% ankietowanych twierdzi, że ilość ratowników jest odpowiednia. Natomiast 41,4% ankietowanych jest zdania, że ilość ratowników jest nieodpowiednia.

Pytanie numer dziewiętnaście wymień 3 zasady bezpiecznego wypoczynku nad wodą:

- nie skakać do wody na główkę, nie wchodzić do wody po alkoholu, nie wbiegać do wody, gdy jest się rozgrzanym,
- pływanie w określonym obrębie plaży, niespożywanie alkoholu w publicznych miejscach, pływanie, gdy warunki atmosferyczne na to pozwalają,
- niespożywanie alkoholu; rozważa w swoim zachowaniu oraz przestrzeganie regulaminu kąpielisk,
- trzeźwość, rozsądek, przestrzeganie zasad kąpieliska,

- po alkoholu nie wchodzimy do wody, dbamy o miejsce, w którym wypoczywamy, w przypadku wypadku nie podpływamy blisko do tonącego,

- nie wchodzić do wody po spożyciu alkoholu ani innych środków odurzających, w celu kąpielii korzystają tylko z wyznaczonych do tego miejsc, korzystają z wszelkich dostępnych środków ochrony zdrowia i życia (nos kamizelkę ratunkową, stosuj kremy z filtrem),

- kamizelki ratunkowe, nie spożywać alkoholu, kąpiel w miejscu strzeżonym,

- nie spożywać trunków nad wodą,

- brak alkoholu, zakaz skoków w niedozwolonym miejscu, zwracanie uwagi na flagi,

- nie pływać po spożyciu alkoholu, mieć pod uwagę kąpiące się dzieci, nie zostawiać śmieci,

- nie wchodzić do wody po spożyciu alkoholu, nie kąpać się w miejscach niedozwolonych na nieznanach akwenach. nie przeceniać swoich możliwości i umiejętności,

- nie skakać na „główkę” w stanie nietrzeźwości nie wchodzić do wody zwracać uwagę na warunki pogodowe,

- niewchodzenie do wody po wypiciu alkoholu,

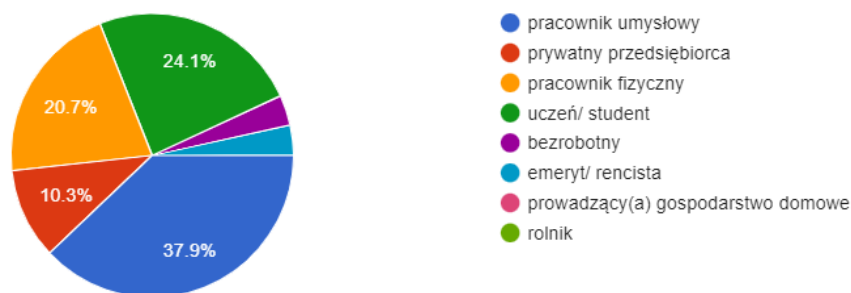

- zapoznanie się z regulaminem kąpieliska, przestrzeganie zasad ratowników
- brak alkoholu, pływanie tylko gdy się umie i w wyznaczonych do tego miejscach, słuchanie się ratowników,
- trzeźwość odpowiedzialność świadomość,
- niespożywanie alkoholu, umiejętność pływania i umiejętność udzielenia pierwszej pomocy,
- stosowanie się do zaleceń zarządcy kąpieliska, zakaz kąpieli po spożyciu alkoholu, zakaz kąpieli po wywieszeniu czerwonej flagi,
- brak alkoholu, umiejętność pływania, myślenie.

W pytaniu dwudziestym ankietowani zostali zapytani czy zapoznają się z regulaminem kąpieliska umieszczonym przy wejściu. 65,5% ankietowanych zapoznaje się z regulaminem, a 34,5% badanych nie zapoznaje się.

W pytaniu dwudziestym pierwszym ankietowani zostali zapytani czy uważają, że kąpieliska na terenie gminy Giżycko są dobrze zarządzane przez MOPR lub inne organy zarządzające obszarem wodnym. 89,7% ankietowanych uważa, że kąpieliska są dobrze zarządzane, natomiast 10,3% ankietowanych uważa przeciwnie.

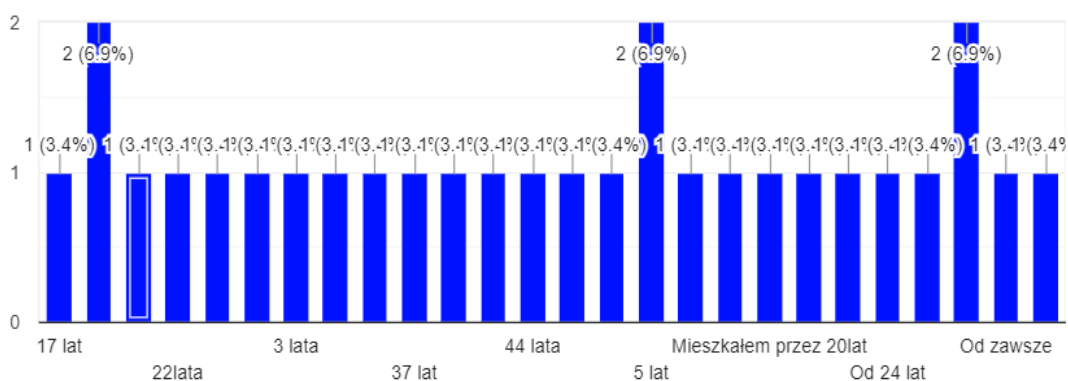
Wniosek jest następujący – ankietowani mają ogólnie dobre wrażenie co do zarządzania kąpieliskami - są w większości dobrze zarządzane przez MOPR lub inny organ danego kąpieliska.

Rysunek 13. Grupa społeczno - zawodowa

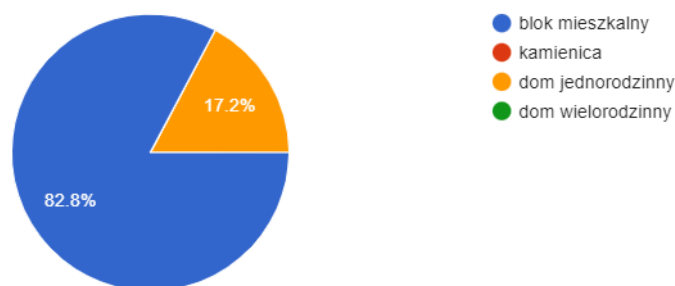
W pytaniu kolejnym ankietowani zostali poproszeni o określenie swojej przynależności do grupy społeczno - zawodowej w odpowiadając

określili że 79,3% ankietowanych jest aktywnych zawodowo.

Rysunek 14. Od jak dawna mieszka Pan(i) w gminie Giżycko?

W pytaniu 27 ankietowani zostali zapytani o to jak długo zamieszkują gminę Giżycko.

Rysunek 15. Miejsce zamieszkania

W ostatnim pytaniu ankietowani zostali zapytani o miejsce zamieszkania spośród 4 odpowiedzi; blok mieszkalny, kamienica, dom jednorodzinny, kamienica – najczęściej ankietowanych mieszka w blokach mieszkalnych (82,8%). Na drugim miejscu znajduje się zamieszkanie w domu jednorodzinny (17,2%). Spośród ankietowanych osób nikt nie zamieszkuje w kamienicy ani w domu wielorodzinnym.

Podsumowanie i wnioski

Badania w formie ankiety własnej konstrukcji, zostały przeprowadzone wśród osób zamieszkujących gminę Giżycko. Grupa badana korzystała z wypoczynku nad obszarami wodnymi w Giżycku (np. dzika plaża, plaża miejska) i okolicach (np. plaże gminne Bystry, plaża przy ośrodku Resort Niegocin). Ankietowani odpowiadali na pytania zgodnie ze swoimi odczuciami czy przeżyciami dotyczącymi bezpieczeństwa na obszarach wodnych. Badanie oparto na trzech hipotezach.

Hipoteza nr 1: Najczęstszą przyczyną utonięć jest pływanie pod wpływem alkoholu.

Biorąc pod uwagę wyniki przeprowadzonych badań oraz korzystając z źródeł internetowych definitywnie można stwierdzić, że najczęstszą przyczyną utonięć jest pływanie pod wpływem alkoholu. Woda jest niebezpiecznym żywiołem, którego nie można bagatelizować. Wypoczywając nad wodą zawsze należy zachowywać szczególną ostrożność. Będąc pod wpływem alkoholu należy powstrzymać się od wchodzenia do wody. Alkohol ma wpływ na równowagę, postrzeganie, opóźniony czas reakcji oraz zwiększa prawdopodobieństwo wystąpienia lekkomyślnych i brawurowych zachowań. Przebywając na obszarach wodnych przekłada się to na ogromne ryzyko utonięcia, co

udowadniają zatrważające statystyki dotyczące utonięć, które z roku na rok powiększają się.

Hipoteza nr 1 potwierdziła się.

Hipoteza nr 2: Najmniej bezpiecznym obszarem wodnym jest dzika plaża w Giżycku.

Analizując wyniki przeprowadzonych badań, spośród 9 wymienionych obszarów wodnych, najczęściej odpowiedzi dotyczących najmniej bezpiecznego obszaru wodnego w gminie Giżycko. Badani wskazali dziką plażę w Giżycku. 82,8% ankietowanych wskazało tę odpowiedź. Dzika plaża w Giżycku jest obszarem wodnym, kąpieliskiem niestrzeżonym wykorzystywanym przez osoby wypoczywające rekreacyjnie. Plaża ta jest niestrzeżona, w jej obrębie blisko brzegu pływają jednostki wodne co jest zagrożeniem dla kąpielących się na jej terenie. Wpływa to na znaczne zmniejszenie bezpieczeństwa osób wypoczywających na jej terenie.

Hipoteza nr 2 potwierdziła się.

Hipoteza nr 3: Ludzie nie mają świadomości, że mogą zostać ofiarami procesu tonięcia.

Aż 89,7% ankietowanych osób nie ma świadomości, że mogą zostać ofiarami procesu tonięcia. Wpływ na brak świadomości ma za duże poczucie pewności i mocna wiara w swoje umiejętności badanych. Woda jest bardzo niebezpiecznym żywiołem, którego nie należy bagatelizować. Badani wykazali się znajomością bezpiecznego zachowania się nad wodą. Jednak bagatelizowanie i niezdawanie sobie sprawy z powagi sytuacji, przecenianie swoich umiejętności i brak świadomości o możliwości stania się ofiarą procesu tonięcia jest bardzo niepokojące.

Hipoteza nr 3 potwierdziła się.

Postawione trzy hipotezy potwierdziły się. Nasuwające się wnioski są niepokojące.

Z roku na rok statystyki utonięć wzrastają w zawrotnym tempie. Osoby wypoczywające na kąpieliskach nie zdają sobie sprawy z możliwości zostanie ofiarą procesu tonięcia i przeceniają swoje umiejętności pływackie. Pływają w miejscach niedozwolonych i niestrzeżonych, skaczą do nieznannej wody np. na główkę, lub wchodzą dowody bez wcześniejszego przygotowania organizmu. Ponad to nagminne jest korzystanie z akwenów pod wpływem alkoholu lub innych substancji odurzających.

Takie osoby stwarzają zagrożenie nie tylko dla siebie, ale również dla osób trzecich, które również korzystają z danych obszarów wodnych. Należy położyć większy nacisk na wprowadzenie działań profilaktyczno – prewencyjnych i edukowanie w zakresie bezpieczeństwa nad wodą. Co więcej należy uświadamiać ludzi jakie są konsekwencje wynikające z niewłaściwych zachowań nad wodą którymi najczęściej są utrata zdrowia lub życia.

Bibliografia

1. Czarkowska – Pączek B., Przybylski J. (red) 2006. *Zarys fizjologii wysiłku fizycznego*. Wyd. Med. Urban&Partner, Wrocław. s. 86-92.
2. Czerwiński J., Przybylski W. *Problem indywidualnego kierowania procesem treningowym sportowców*, [w:] *Trening sportowy na przełomie wieków*, t. 17, AWF, Warszawa. s. 61-66
3. Derbyshire E, 2012. *An Intervention to Improve Cognition and Hydration in UK School Children using Bottled Water*. *Complete Nutrition* May; 12(2): s.18-20.
4. Escobar-Cardozo GD., Correa-Bautista JE., González-Jiménez E., Schmidt-RioValle J., Ramírez-Vélez R. 2020 *Percentiles of body fat measured by bioelectrical impedance in children and adolescents from Bogotá (Colombia): the FUPRECOL study*. *Arch Argent Pediatr*; 114(2): s.135-142.
5. Górski J.(red.) 2011. *Fizjologia wysiłku i treningu fizycznego*. PZWL, Warszawa, wyd. I.
6. Gruszka J., Malczyk E. 2012. *Sposób żywienia pacjentów zgłaszających się do gabinetu dietetycznego*. *Bromat. Chem. Toksykol.* 45(3): s. 619-627.
7. Hagner-Derengowska M., Hagner W., Zubrzycki I., Krakowiak H., Słomko W., Dzierżanowski M., Rakowski A., Wiącek-Zubrzycka M. 2014. *Body structure and composition of canoeists and kayakers: analysis of junior and teenage polish national canoeing team*. *Biol Sport*. Dec; 31(4): s.323-326.
8. Moska W., Skalski D., Makar P., Kowalski D., *Trening zdolności motorycznych w pływaniu*, PSW w Starogardzie Gdańskim, Starogard Gdański 2018, s. 132-135.
9. Lieberman HR. 2007. *Hydration and cognition: a critical review & recommendations for future research*. *J Am Coll Nutr*. Oct; 26(5): s.555-561.
10. Makar P., Pęczak-Graczyk A., Waade B., Maksim H. 2015. *Wpływ objętości treningowej na wyniki uzyskane podczas Mistrzostw Polski Juniorów na przykładzie wybranych klubów pływackich*. W: Moska W. Przybylski S., Skalski D. (red.). *Ratownictwo wodne, sport pływacki i kultura fizyczna w teorii i praktyce*. T. 2 . AWF, Gdańsk. s. 78-90.
11. Mederos RM., da Silva Alves E., de Aquino Lemos V., Schwingel PA., da Silva A., Vital R., Vieira AS., Barreto MM., da Rocha EA., Tufik S., de Mello MT. 2015. *Assessment of Body Composition and Sport Performance of Brazilian Paralympic Swimming Team Athletes*. *J Sport Rehabil*. Sep 9. s. 34-37.
12. Moony R., Corley G., Godfrey A., Quinlan LR., ÓLaighin G. 2015. *Inertial Sensor Technology for Elite Swimming Performance Analysis: A Systematic Review*. *Sensors*, 16(1): s. 18.
13. Moska W., Skalski D., Kowalski D., *Obciążenia treningowe zawodników reprezentacji kadry narodowej juniorów w pływaniu*, Gdańsk 2021, s. 12-17.
14. Noradilah MJ, Ang YN, Kamaruddin NA, Deurenberg P, Ismail MN, Poh BK. 2016. *Assessing Body Fat of Children by Skinfold Thickness, Bioelectrical Impedance Analysis, and Dual-Energy X-Ray Absorptiometry: A Validation Study Among Malay Children Aged 7 to 11 Years*. *Asia-pac J public he*, Apr 12. s. 149 – 151.
15. Petri C, Mascherini G, Bini V, Anania G, CALÀ P, Toncelli L, Galanti G. 2016. *Integrated total body composition versus Body Mass Index in young athletes*. *Minerva Pediatr*. Apr 8. s. 6-9.
16. São RomãoPreto L., Nogueiro Santos AL., Mendes ME., Pinto Novo A., Pimentel MH. 2015. *Functional impairment, fear of falling and body composition in institutionalized elderly*. *Enferm Clin*. Mar-Apr; 25(2): s. 81-86.
17. Skalski D., Kowalski D., Ostrowski A., Makar P., Stanula A., *Dewiacje w sporcie wyczynowym a ich wpływ na edukację zdrowotną*, W: *Medycyna i zdrowie: wybrane aspekty ratownictwa*. T. 4 / red. nauk. D. Skalski, B. Duda-Biernacka, D. Kowalski, R. Zwara 2021 r. s. 74–80.
18. Skalski D., *Zarządzanie kryzysowe i bezpieczeństwo wodne. Wybrane aspekty ratownictwa wodnego*, Pomorska Szkoła Wyższa w Starogardzie Gdańskim przy udziale Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku i Towarzystwa Naukowego w Grudziądzu, Gdańsk – Starogard Gdański, 2018 r. s.78-81.
19. Zabolotna O., Skalski D. (2020) *Edukacja: Profil osobowościowy ratownika wodnego - Badania naukowe*. Warszawa: Wyższa Szkoła Edukacji w Sporcie [prezentacja multimedialna] s. 4.

Анотація**СКАЛЬСЬКІ Даріуш**

Академія фізичного виховання і спорту імені Єнджея Снядецького в Гданську, Польща
Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне, Україна

КОВАЛЬСЬКІ Даміан

Поморський університет прикладних наук, Старогард Гданськ, Польща
Львівський державний університет фізичної культури ім. Івана Боберського, Львів, Україна

ЦИГАНОВСЬКА Наталія

Харківська державна академія культури, Харків, Україна

КІНДЗЕР Богдан

Львівський державний університет фізичної культури ім. Івана Боберського, Львів, Україна

КОМАРЬ Іван

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, м. Черкаси, Україна

РЯТУВАЛЬНИЙ ПІДРОЗДІЛ ЯК ПРИКЛАД УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТОМ РЯТУВАННЯ НА ВОДІ

Керівництво підрозділами, відповідальними за рятування на воді, є надзвичайно важливим у контексті безпеки людей, які перебувають на акваторіях. Метою об'єднань, відповідальних за рятування на воді, є, серед іншого, надання допомоги людям, які перебувають у небезпечному для життя стані, потрапили в аварію або ризикують втратити здоров'я чи життя у водоймах та за їх межами. Крім того, організації, відповідальні за рятування на воді, проводять профілактичні заходи, спрямовані на підвищення обізнаності щодо безпечного відпочинку на воді та обережності під час занять водними видами спорту. Тема роботи заснована на менеджменті в рятуванні на воді на прикладі Мазурської волонтерської рятувальної служби (МВРС). Метою роботи є проаналізувати структуру організації та розглянути спосіб функціонування та управління МВРС та проаналізувати вплив цих факторів на безпеку акваторій, які патрулює Мазурська волонтерська рятувальна служба. МВРС діє на підставі згоди міністра внутрішніх справ та адміністрації, яка також є органом, що контролює діяльність Мазурської волонтерської служби швидкої допомоги, та є спеціалізованим фізкультурним товариством.

Ключові слова: менеджмент, плавання, вода, наука, суб'єкт.

Стаття надійшла до редакції 13.11.2024 р.